

पठतु संस्कृतम्

कोविदः

व्याकरणम्

णिजन्ताः

णत्वम्

- रामेण बालेन
- न् -> ण्
- निमित्तम्
 - रेफः (रकारः)
 - षकारः
 - ऋकारः

णत्वम्

- अव्यवधायकवर्णाः (अव्यवधायकाः)

अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ

ह य व

क ख ग घ ङ (क-वर्गः)

प फ ब भ म (प-वर्गः)

- व्यवधायकवर्णाः (व्यवधायकाः)

अन्य-सर्वाणि अक्षराणि

णिच्-प्रत्ययः

छात्रः पठति ।

अध्यापिका छात्रं पाठयति ।

पठ् -> पाठि

पठति -> पाठयति ।

णिच्-प्रत्ययः

अ --> आ

पठति - पाठयति

इ, उ, ऋ -> ए, ओ, अर्

लिखति - लेखयति

तुष्यति - तोषयति

नृत्यति - नर्तयति

अ ✗ आ

गच्छति - गमयति

अन्यस्वराः - आ, ई, ऊ

खादति - खादयति

क्रीडति - क्रीडयति

कूर्दति - कूर्दयति

णिच्-प्रत्ययः

आकारान्त-धातवः

ददाति	- दापयति
जानाति	- ज्ञापयति
याति	- यापयति

विशेष-धातवः

पश्यति	- दृश्	- दर्शयति
तिष्ठति	- स्था	- स्थापयति
पिबति	- पा	- पाययति
यच्छति	- दा	- दापयति
जिघ्रति	- घ्रा	- घ्रापयति

णिच्-प्रत्ययः

(पठ्) / (पाठ्)

पठति - पाठयति

अपठत् - अपाठयत्

पठिष्यति - पाठयिष्यति

पठतु - पाठयतु

पठेत् - पाठयेत्

(पठ्) / (पाठ्)

पठनीयम् - पाठनीयम्

पठितव्यम् - पाठयितव्यम्

पठितवान् - पाठितवान्

पठितः - पाठितः

पठित्वा - पाठयित्वा

प्रपठ्य - प्रपाठ्य

पठितुम् - पाठयितुम्

णिच्-प्रत्ययः

द्वितीया/तृतीया विभक्तिः

छात्रः पठति ।

अध्यापिका छात्रं पाठयति ।

छात्रः उत्तराणि लिखति ।

गुरुः छात्रेण उत्तराणि लेखयति ।

णिच्-प्रत्ययः

विशिष्ट-क्रियाणां - द्वितीया

गत्यर्थकाः	- गच्छति, याति ...
ज्ञानार्थकाः	- बुध्यते, जानाति ...
भोजनार्थकाः	- पिबति, अश्नाति ...
शब्दकर्मणः	- अधीते, गायति ...
अकर्मकाः	- हसति, धावति ...

णिच्-प्रत्ययः

खादति

धावति

हसति

क्रीडति

ददाति

पिबति

खादयति

धावयति

हासयति

क्रीडयति

दापयति

पाययति

णिच्-प्रत्ययः

पतति

लिखति

पश्यति

स्मरति

पठति

मिलति

पातयति

लेखयति

दर्शयति

स्मारयति

पाठयति

मेलयति

णिच्-प्रत्ययः

जानाति

शृणोति

गच्छति

तिष्ठति

चलति

प्राप्नोति

ज्ञापयति

श्रावयति

गमयति

स्थापयति

चालयति

प्रापयति

णिच्-प्रत्ययः

उपविशति

आनयति

तरति

वहति

शेते

भुङ्क्ते

उपवेशयति

आनाययति

तारयति

वाहयति

शाययति

भोजयति

णिच्-प्रत्ययः

बुध्यते

वदति

रोदति

करोति

नयति

उत्तिष्ठति

बोधयति

वादयति

रोदयति

कारयति

नाययति

उत्थापयति

णिच्-प्रत्ययः

ज्वलति

निद्राति

पचति

वर्तते

धरति

उत्तिष्ठति

ज्वालयति

निद्रापयति

पाचयति

वर्तयति

धारयति

उत्थापयति

णिच्-प्रत्ययः

वन्दते

नृत्यति

निर्माति

गणयति

प्रीणाति

प्रविशति

वन्दयति

नर्तयति

निर्मापयति

गणयति

प्रीणयति

प्रवेशयति

णिच्-प्रत्ययः

गायति

गापयति

प्रणमति

प्रणमयति

तुष्यति

तोषयति

कूर्दति

कूर्दयति

जिघ्रति

घ्रापयति

याति

यापयति

समास-अभ्यासः

पितृसमः

पित्रा समः

तृतीया-तत्पुरुषः

मातापितरौ

माता च पिता च

इतरेतर-द्वन्द्वः

मासपूर्वः

मासेन पूर्वः

तृतीया-तत्पुरुषः

रोगभयम्

रोगात् भयम्

पञ्चमी-तत्पुरुषः

मुखनेत्रम्

मुखं च नेत्रं च अनयोः
समाहारः

समाहार-द्वन्द्वः

समास-अभ्यासः

अनर्थः

न अर्थः

नञ्-समासः

प्रतिदिनम्

दिने दिने प्रति
दिनं दिनं प्रति

अव्ययीभावः

गानकुशला

गाने कुशला

सप्तमी-तत्पुरुषः

यथेष्टम्

इष्टम् अतिक्रम्य

अव्ययीभावः

कुसुमहस्ताः

कुसुमानि हस्ते येषां ते
यासां ताः

व्यधिकरण-बहुव्रीहिः

समास-अभ्यासः

नवरात्रम्

नवानां रात्रीणां समाहारः द्विगुः

पुरुषर्षभः

पुरुषः ऋषभः इव

उपमानोत्तरपद-कर्मधारयः

उपनगरम्

नगरस्य समीपे

अव्ययीभावः

शीतलसलिलम्

शीतलं सलिलं

विशेषण-पूर्वपद-कर्मधारयः

समित्रः

मित्रेण सह वर्तते इति

सहपूर्वपद-बहुव्रीहिः

समास-अभ्यासः

गुरुः एव देवः

गुरुदेवः

अवधारणा-पूर्वपद-कर्मधारयः

लघवः ः पादपाः

लघुपादपाः

विशेषण पूर्वपद-कर्मधारयः

अम्बुनि जायते

अम्बुजम्

उपपद-समासः

कृत्तिका च रोहिणी च

कृत्तिकारोहिण्यौ

इतरेतरद्वन्द्वः

आम्रम् इति फलम्, तस्य

आम्रफलस्य

सम्भावनापूर्वद-कर्मधारयः

चन्द्रः मौलौ यस्य सः

चन्द्रमौलिः

व्यधिकरण-बहुव्रीहिः

न विद्यते विद्या यस्याः सा

अविद्या

नञ्-बहुव्रीहिः